

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
«УКРАЇНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ
ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»
ВИКОНКОМ КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
АТП «ОДІУМ-ПРЕСТИЖ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XII Міжнародної науково-практичної конференції

«БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ:
ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ»

м. Кривий Ріг
17 листопада 2017 року

УДК 351.811
ББК 67.99 (2) 116.31

Безпека дорожнього руху: правові та організаційні аспекти: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 17 листопада 2017 року). – Кривий Ріг, 2017. – 291 с.

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Донецького юридичного інституту МВС України
(протокол № 4 від 29 листопада 2017 року)*

Публікується за матеріалами XII Міжнародної науково-практичної конференції «Безпека дорожнього руху: правові та організаційні аспекти», яка відбулася 17 листопада 2017 року у виконкомі Криворізької міської ради (м. Кривий Ріг, площа Молодіжна, 1).

Видання може бути корисним для працівників правоохоронних та судових органів, аспірантів (ад'юнктів), слухачів магістратури, студентів та курсантів вищих навчальних закладів, а також всім, хто цікавиться проблемами забезпечення безпеки дорожнього руху.

Матеріали збірника опубліковані в авторській редакції.

© ДЮІ МВС, 2017

Вітвіцький С.С. Класифікація суб'єктів контролю безпеки дорожнього руху	48
Вовк Ю.Я., Вовк І.П., Іванюк Х.Б. Сучасні автоматизовані системи управління дорожнім рухом. Міжнародний досвід	50
Вовк Ю.Я., Вовк І.П., Пришляк В.Р. Автономні транспортні засоби як один з методів зменшення аварійності та усунення заторів	53
Вовк Ю.Я., Вовк І.П., Пришляк В.Р. Можливість застосування блокчейн технологій в системі забезпечення безпеки дорожнього руху	57
Гілевич В.В., Горват О.В. Перспективи і недоліки розмитнення транспортних засобів	61
Голинський Є.І., Куценко Д.В. Зарубіжний досвід та міжнародна співпраця у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху	63
Гоптарєв О.І. Транспарентність судової влади у процесі винесення рішень по справах в сфері безпеки дорожнього руху	66
Гусєва Є.І., Доненко В.В. Соціальна обумовленість участі громадян в забезпеченні безпеки дорожнього руху	68
Давидова Н.В., Доненко В.В. Удосконалення законодавства пропаганди забезпечення безпеки дорожнього руху	71
Данилевська Ю.О. Бланкетність диспозицій норм про злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту	76
Данилевський А.О. Деякі питання покарання за порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	78
Деркач Р.В. Актуальні питання надання допомоги постраждалим із травмами внаслідок ДТП	80
Доненко В.В. Адміністративна відповідальність в системі важелів впливу на безпеку дорожнього руху: реальність та перспектива	81
Дударєва В.В., Куценко Д.В. Щодо визначення категорії «правопорушення у сфері забезпечення дорожнього руху»	85

Вовк Юрій Ярославович

доцент кафедри транспортних технологій та механіки Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, кандидат технічних наук

Вовк Ірина Петрівна

асистент кафедри менеджменту інноваційної діяльності та підприємництва Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, кандидат економічних наук

Іванюк Христина Богданівна

студент магістратури Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

СУЧАСНІ АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДОРОЖНІМ РУХОМ. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, Україна є однією з найбільш небезпечних країн для учасників дорожнього руху. Ризик травмування або загибелі на наших дорогах у 5-6 разів вищий, ніж у розвинених європейських країнах. Щорічно в аваріях гине близько 5 тис. осіб і понад 37 тис. отримують травми. Україна втрачає на дорогах свій працездатний потенціал [1].

Для зменшення ризику виникнення ДТП на дорогах потрібно вдосконалювати систему управління дорожнім рухом та контролю за станом покриття доріг.

Автоматизований збір та аналіз інформації про режими руху автотранспорту (інтенсивність, швидкість, інтервал, склад транспортного потоку), дорожні та погодні умови, стан покриття і ситуацію на дорозі, генерує оптимальні управлінські рішення. До складу входять дорожньо-вимірювальні метеостанції, дорожньо-транспортні регулятори, апаратура передачі даних, регулятори ситуації, які встановлено на відповідні П- та Г-подібні опори. До того ж у системі можливо використовувати практично усі знаки, передбачені ДСТУ 4100-2014 [2], відповідно до необхідних типорозмірів та кольорів. Кожна із складових обладнання має визначене місцерозташування в залежності від функцій та особливостей експлуатації. Зокрема, розміщення дорожніх метеостанцій здійснене на основі досліджень та рекомендацій українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту в найбільш несприятливих за погодними умовами місцях.

Правила дорожнього руху доповнені новою вимогою – у період з 1 жовтня по 1 травня транспортні засоби зобов'язані рухатися за межами населеного пункту в світлий час доби з увімкненими денними ходовими вогнями або ближнім світлом фар.

Впровадження європейських дорожніх знаків і дорожньої розмітки в Україні хороший початок для наших доріг. Так введено більш ніж 20 нових знаків європейського зразку. Розмітка ж буде п'яти кольорів: біла, жовта, синя, оранжева і біло-червона.

Спеціальні датчики проводять збір інформації про інтенсивність, швидкість, режим руху транспортних засобів та склад транспортного потоку. Крім цього, вони визначають показники температури та вологості дорожнього покриття й повітря, товщини шару води чи снігу, концентрації реагенту, інтенсивності опадів, тиску, видимості, а також концентрації шкідливих речовин у повітрі. Апаратура відеоконтролю спостерігає за наявністю ДТП, проведенням дорожньо-ремонтних робіт, проїздом спеціальних автомобілів та колон і загальною ситуацією на дорозі. Уся поточна інформація надходить на центральний пункт управління, де програмний комплекс АСУРСП проводить аналіз наявної ситуації на окремих ділянках дороги та генерує оптимальні рішення чи надає рекомендації черговому диспетчеру ЦУП, який за допомогою камер спостереження і телевізійних моніторів здійснює візуальний контроль за рухом на дорозі, має зв'язок зі службами дорожнього контролю, швидкої допомоги та пожежної охорони. Завдяки керованим дорожнім знакам, змінюваним інформаційним табло, світлофорам диспетчер чи програма впливає на ситуацію, надаючи відповідну інформацію водіям.

Наприклад, на світлодіодних екранах висвічується попереджувальне повідомлення «Будьте обережні!. На певній ділянці дороги ожеледиця» або «В районі «Політехнічного» мосту затори». До того ж програма завдяки інформації по необхідній кількості реагентів, оптимізує зимове утримання доріг, а в літній час, в залежності від температури покриття, надає рекомендації щодо можливості руху вантажного транспорту.

Це унікальні впровадження, завдяки яким полі функціональним резервам відкриває дійсно чималі можливості, серед яких найголовнішою є саме безпека руху.

Цікавим є досвід ЄС у впровадженні сучасних автоматизованих систем управління дорожнім рухом. Зокрема, сучасні системи керування трафіком засновані на передових технологіях та телематиці, які використовуються для контролю за рухом транспорту. Дані збираються та можуть використовуватися для швидкого та ефективного реагування на різні проблеми та інциденти. Дані також використовуються для управління дорожніми послугами, що скорочує раптові потреби в обслуговуванні та полегшує оцінку витрат [3].

Заслугує уваги сучасна система управління дорожнім рухом Скоп'є [4]. Система контролює сигнали про рух транспорту на 90 перехрестях по місту. Вона використовує 900 детекторів індуктивного циклу, 50-кілометрову волоконно-оптичну кабельну мережу, моніторинг трафіку відеоспостереження з 50 камерами та п'ять накладних змінних повідомлень для контролю за рухом у місті. Вона також контролює екологічний вплив трафіку за допомогою трьох датчиків, які вимірюють якість повітря на різних перехрестях.

Щоб зробити подорожі громадським транспортом більш швидким і зручним, система надає перевагу транспортним засобам загального користування на 90 перехрестях, використовуючи технологію автоматичного визначення місцезнаходження автомобіля (AVL). Цей захід має сприяти популяризації громадського транспорту з попередніми дослідженнями, вказуючи на те, що адаптивне управління трафіком може скоротити час проїзду до 20%.

За даними Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), яка допомагала фінансувати систему, затори транспорту є головною проблемою в Скоп'є. Система також допомагає покращити безпеку дорожнього руху, що було проблемою завдяки великій кількості пішоходів.

Система тепер повністю функціональна та є першим прикладом вдосконаленої системи керування трафіком на базі ІТ у Македонії. Як наслідок, дороги Скоп'є тепер більш сучасні, безпечніші та менш перевантажені.

Тому впровадження сучасних автоматизованих систем управління дорожнім рухом транспорту ґрунтуючись на досягненнях європейських колег, дозволить значно покращити ситуацію у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Для країн з обмеженими ресурсами запровадження інноваційних технологій управління, в тому числі дорожнім рухом, забезпечить необхідний сталий розвиток економіки та суспільства в цілому.

Список використаних джерел:

1. Україна займає 5 місце по кількості загиблих в ДТП. Основна причина – недотримання водіями правил дорожнього руху / Укравтодор. [Online]. Available: http://ukravtodor.gov.ua/press/news/ukraina_zaimaie_5_mistse_po_kilkosti_zahyblykh_v_dtp_osnovna_prychyna_nedotrymannia_vodiiamy_pravyl_dorozhnoho_rukhu.html. [Accessed: 10-Лис-2017].
2. ГОСТ ДСТУ 4100-2014. ЗНАКИ ДОРОЖНІ. Загальні технічні умови. Правила застосування / Знаки УА. [Online]. Available: <http://www.znakiua.ua/gosty/gost-dstu-4100-2014--znaki-dorozhni--zagalni-tehnichni-umovi--pravila-zastosuvannya-.html>. [Accessed: 10-Лис-2017].
3. Trafficcontrolsystems | Telematics | Roads&Tunnels / Caverion. [Online]. Available: <https://www.caverion.com/disciplines/automation/traffic-control-systems>. [Accessed: 10-Лис-17].
4. EUROCITIES smartcities: AutomatedtrafficmanagementinSkopje / EUROCITIES.eu. [Online]. Available: <http://www.eurocities.eu/eurocities/allcontent/EUROCITIES-smart-cities-Automated-traffic-management-in-Skopje-WSPO-AANCW4>. [Accessed: 10-Лис-2017].